

6-р анги Уран зохиол Ч.Лодойдамба "Шарлагин" өгүүмэл
6.1д Зохиолын орчныг орон ба цагийн дүрслэлээр ялган таних
Элжит хичээлийн ажлын хуудас

Ч.Лодойдамба

Шарлагин (өгүүмэлийн хэсгээс)

Хаврын хууц нар нэлээд дээр мандаад ойр орчимыг хөхөлдөг манан бүрхээж өргөн талд байгаа нэг цөл зэрэгтэн жирвэлзэж байлаа. Цайдам хөндийн зуун зах нь болсон хэсэг дэрс рүү эхээс гараад хэдхэн хоносон цайвар цагаан андлага дагуулсан шарлагин орж ирлээ.

Андлага нь толгойгоо тоглож орчин тойронд өөрөөс нь өөр нэггүй мэт бүхнийг мартан явахад эх нь тал бүр сэрвэлзэн өгүүрхэн чимээг ч сэрэмжлэн галнаж нүүдэнд нь торсон бүхнийг <<Юу вэ? Яах гэж байна?>> гэсэн бэлмтэй нарийвчлан ажиглаж явлаа. Уурал нь дуусаагүй өгс сүүндээ гэдэс нь цадсанаас ч нэлүү нэлх бие нь тогмоолдоо эдарснаас ч нэлүү, аль зуу зуун жимээр үргэлжилсэн хатуу амьдралын сургаал ч нэлүү, буу мэд. Юу ч гэсэн дэрсэнд орсны дараа андлага нь удалгүй нүүрдэн унтав.

Ер нь шарлагин өдрийн цагт нэлх андлагаа бут буюу дэрсэнд хяруулж нүүдэд өөрөө шинэхэн ургасан ногоо чимхлэн иддэг. Энэ үед ямар нэгэн аюул ирвэл хурдан хөлийн хүчээр дагуулан зуртаж төөрүүлээд эргэж ирэхэд, унтаж хоцорсон үрдээ аюулыг зайлуулсан баярт уулзалтаар цэцэглэсэн амьдралаар амтлагдсан сүүрээ өгдөг...

2. Хаана?, Хэзээ? гэсэн асуултад хариулагдах үгсийг зохиолын хэсгээс түгж бичээрэй.

Хаана?

Хэзээ?

1. Зохиолын эхлэл хэсгээс орчныг хэрхэн дүрсэлснийг зөв харгалзуулаарай.

Хаана болж байна вэ?

Хаврын хурц нар, ойр орчныг хөхөлдөг манан бүрхэж өргөн талд байгаа юм цам дэрэлэн жирвэлдэнэ.

Хэзээ болж байна вэ?

өргөн талд

Цаг агаар, байгаль дэлхий ямар байсан бэ?

хавар

3. Зохиолын эхэл ба төгсгөл хэсгийн орчны дүрлэлийг уншаад ямар мэдэрлийг төрснөө өгөгдлөөс тохиромжтой хариулт бүрийг халбарой.

4. Дараах зургийг ажиглаад эхэл хэсэгт эх үр хоёрын жаргалтай байлааг зохиолч хэрхэн дүрсэлснийг олж, тайлбарлан бичээрэй.

5. Анир чимээгүй тал, хар тас хоёрыг зохиолын төгсгөлд дурсгалтний уугир юу вэ?

